

# สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล

## A Study of Usage Phenomenon on Melayu Verbs of Motion in La-Ngu District, Satun Province

วันที่รับบทความ: 3 ตุลาคม 2565

วาริต เจริญราษฎร์<sup>1</sup>

วันที่แก้ไขบทความ: 26 ตุลาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ: 28 ตุลาคม 2565

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยพิจารณาจากการแปรศัพท์ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษาเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ จำนวน 51 หน่วยย่อย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บอกภาษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามระดับอายุ กลุ่มละ 10 คน รวมผู้บอกภาษา 30 คน ได้แก่ กลุ่มสูงอายุ กลุ่มวัยกลางคน และกลุ่มวัยเด็ก ผลการวิจัยพบว่า ผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปรภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปรภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ และผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปรภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน กล่าวได้ว่า การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล เกิดการแปรศัพท์จากการสัมผัสภาษาถิ่น โดยความเข้มข้นของการสัมผัสภาษานี้มีปัจจัยทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง หากไม่มีนโยบายการดำรงภาษามลายูถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม อาจทำให้เกิดรูปแปรที่เป็นภาษาถิ่นในระหว่าง และภาษาถิ่นลูกผสมในพื้นที่พหุวัฒนธรรมขึ้นได้ในอนาคต

**คำสำคัญ:** คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ภาษามลายูถิ่นสตูล สถานการณ์การใช้ภาษา

---

<sup>1</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี  
e-mail : warid.c@dru.ac.th, yusof\_lee@hotmail.com

# A Study of Usage Phenomenon on Melayu Verbs of Motion in La-Ngu District, Satun Province

Received: October 3, 2022

Warid Charoenrad <sup>1</sup>

Revised: October 26, 2022

Accepted: October 28, 2022

## Abstract

This research aims to analyze the language usage phenomenon in Satun dialect of Melayu verbs of motion in La-Ngu district, Satun province. This was considered from lexical variations upon speakers' age groups and linguistic variables, which examined 51 semantic units of verbs of motion. The selective sampling groups were speakers who speak Satun dialect of Melayu. The researcher divided them into three groups based on their age, including the elderly group, the adulthood group, and the childhood and adolescence group. Each group comprised 10 persons, which came to a total of 30 persons. The result showed that the elderly group mostly used old words which was a lexical variation of Melayu dialect, followed by merging old words and new words together which was a lexical variation of Thai Southern dialect. The adulthood group also mostly used old words which was a lexical variation of Melayu dialect, followed by merging old words and new words together which was a lexical variation of Thai Southern dialect. The childhood and adolescence group mostly used a lexical variation of Melayu dialect, followed by merging old words and new words together which was a lexical variation of standard Thai. Hence, the language usage phenomenon in Satun dialect of Melayu verbs of motion in La-Ngu district, Satun province was caused by a lexical variation and dialect language contact. Social factors were also related to the intensity of language contact. If the government has no action for implementing effective policies and establishing language maintenance, there might be in-between and mixed lexical dialect variations in this multicultural area.

**Keywords:** verbs of motion, Satun dialect of Melayu, language usage phenomenon

---

<sup>1</sup> Asst.Prof.Dr., Thai Language Program, Faculty of Humanities & Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University.  
e-mail : warid.c@dru.ac.th, yusof\_lee@hotmail.com

## บทนำ

ภาษามลายูถิ่นในประเทศไทยเป็นภาษาตระกูลมาลาโยโปลีเนเซีย (Malayo-Polynesia) สาขาหมู่เกาะมลายู (Bahasa Nusantara) (Ismail, 1981, pp. 4-5) มีผู้พูดหนาแน่นในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และบางส่วนของจังหวัดสงขลา ภาษามลายูถิ่นนอกจากจะเป็นภาษาแม่ของชาวมลายูในประเทศไทย ซึ่งเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันแล้ว ยังเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต ภูมิหลัง คติชน ตลอดจนภูมิปัญญาแขนงต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นชาวมลายูส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงพยายามธำรงรักษาลักษณะเด่นของภาษามลายูถิ่นของตนไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

งานวิจัยของ วาริด เจริญราษฎร์ (2561, หน้า 246) พบว่า ชาวมลายูในจังหวัดยะลา มีกระบวนการธำรงภาษากินมลายูอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดตั้งคณะดิเกสุลูที่ขับร้องเป็นภาษามลายูถิ่นเพื่อใช้แสดงในโอกาสสำคัญโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย การใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นสื่อในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์และป้ายบอกทาง นอกจากนี้ผู้นำชุมชนยังจัดทำสื่อการสอนภาษามลายูมอบให้แก่โรงเรียนประจำหมู่บ้านอีกด้วย ในทำนองเดียวกันผลการวิจัยของ ปรัชญา อาภากุล (2540) ก็พบว่า การใช้ภาษามลายูถิ่นในจังหวัดปัตตานีและนราธิวาสก็มีความเข้มข้นสูง อันเนื่องมาจากทัศนคติของผู้ใช้ภาษาเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า สถานการณ์การใช้ภาษามลายูถิ่นในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ผู้ใช้ภาษาสามารถใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารได้อย่างเข้มแข็ง อันเนื่องมาจากทัศนคติและกระบวนการธำรงภาษาในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูนั่นเอง

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาสถานการณ์การใช้ภาษามลายูถิ่นในประเทศไทยนอกจากบริเวณสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ดังกล่าวแล้ว พบว่า จังหวัดสตูลเป็นบริเวณที่มีผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นเช่นเดียวกัน แต่มีปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างออกไป จากแผนที่ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยของ สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ (2547, หน้า 203) พบว่า ชุมชนที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในจังหวัดสตูลหนาแน่นที่สุดคือ บริเวณอำเภอละงู แต่มีปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การใช้ภาษามลายูถิ่น ได้แก่ การอาศัยอยู่ร่วมกับผู้ใช้ภาษาอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด เช่น ผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้ใช้ภาษาลาวอีสาน และผู้ใช้ภาษาชาวกูยหรืออูรักลาไย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาจำนวนผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ที่อาศัยในบริเวณดังกล่าว พบว่ามีจำนวนประมาณ 15,000 คน ซึ่งมากกว่าชาวมุสลิมที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสาร จึงกล่าวได้ว่า อำเภอละงู จังหวัดสตูลเป็นบริเวณที่มีภาวะหลายภาษา

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นเงื่อนไขตามแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม ที่อาจทำให้ภาษามลายูถิ่นจะมีการแปรและเปลี่ยนแปลงไป ดังที่ Crystal (2000, p. 20) กล่าวว่า บริเวณที่มีผู้ใช้หลายภาษาอาศัยอยู่ร่วมกันทำให้เกิดภาวะหลายภาษา ภาษาถิ่นในบริเวณนั้นถือว่าอยู่ในสถานการณ์วิกฤติ อ่อนแอ และอาจสูญไปได้ในที่สุด สอดคล้องกับ Trudgill (1986) ที่อธิบายถึงการสัมผัสภาษาจากภาวะหลายภาษาว่า ผู้ที่รู้ภาษาถิ่นสองภาษาถิ่นหรือหลายภาษาถิ่น เมื่ออาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีการพูดสื่อสารด้วยภาษาถิ่นต่าง ๆ สลับกันไปมา จะส่งผลให้เกิดการยืมซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดการแปรหรือการเปลี่ยนแปลงภาษาถิ่นอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาถิ่น จึงเป็นไปได้ว่าภาษากินมลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ซึ่งเป็นบริเวณที่มีภาวะหลายภาษา จะมีแนวโน้มในการแปร เปลี่ยนแปลง และเป็นภาษาใกล้เคียง ในอนาคตได้

ผู้วิจัยจึงสำรวจนําร่อง (pilot study) สถานการณ์การใช้ภาษามลายูถิ่น บริเวณหมู่ที่ 2 บ้านปากละงู ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นบริเวณที่มีภาวะหลายภาษาตามแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2547, หน้า 203) ผลการสำรวจพบว่า ผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นไม่มีการณรงค์ หรือมีแนวทางการอ้างภาษามลายูถิ่น ซึ่งต่างจากชุมชน ผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า สถานการณ์การใช้ภาษามลายูถิ่นมีการแปร คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดคำกริยาแสดงอาการ เคลื่อนที่ของมนุษย์ (verbs of motion) ซึ่งเป็นหมวดคำพื้นฐานที่สำคัญอันเป็นลักษณะเด่นของภาษามลายูถิ่น และมีที่ใช้จำนวนมากในการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจากคำหมวดนี้จะใช้ในประโยคที่แสดงเหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่ในขณะที่พูด และให้รายละเอียดการเคลื่อนที่ของมนุษย์จากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยอาจจะมิติศทางหรือจุดหมายที่แน่นอน ไม่แน่นอน หรือไม่ต้องระบุก็ได้ (ศรีวรา ผาสุขดี, 2561, หน้า 32-33) ตัวอย่างการแปรคำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ภาษามลายูถิ่นที่พบจากการสำรวจนําร่อง เช่น

| หน่วยอรรถ    | ผู้ใช้ภาษากลุ่มสูงอายุ | ผู้ใช้ภาษากลุ่มวัยกลางคน | ผู้ใช้ภาษากลุ่มวัยเด็ก |
|--------------|------------------------|--------------------------|------------------------|
| เดินช้า      | [jalelamalama]         | [jalelamalama]           | [dɔːn <sup>2</sup> ]   |
| เดินเร็ว     | [jalecupaʔcupaʔ]       | [jalecupaʔcupaʔ]         | [dɔːn <sup>2</sup> ]   |
| เดินกึ่งวิ่ง | [layi]                 | [jale]                   | [wiŋ <sup>4</sup> ]    |
| เดินลากเท้า  | [jaleheyekaki]         | [jaleheyekaki]           | [dɔːn <sup>2</sup> ]   |

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้ใช้ภาษากลุ่มสูงอายุและวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่า (O) ที่เป็นภาษามลายูถิ่น ในขณะที่ผู้ใช้ภาษาวัยเด็กใช้ศัพท์ใหม่ (N) ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยมาตรฐาน การแปรตามระดับอายุเช่นนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษามลายูถิ่น กล่าวคือเมื่อสิ้นกลุ่มผู้ใช้ภาษาสูงอายุและกลุ่มวัยกลางคน คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ภาษามลายูถิ่นก็จะสูญไปด้วย และรูปแปรที่กลุ่มผู้ใช้ภาษาวัยเด็กใช้ในปัจจุบันก็จะเข้ามาแทนที่ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต โดยได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันในชุมชน

อย่างไรก็ตามข้อมูลข้างต้นเป็นผลจากการสำรวจนําร่องเท่านั้น น่าสนใจว่าการแปรภาษาที่เกิดขึ้นนี้จะมีรายละเอียดอย่างไร ผลของการแปรจะเป็นปัจจัยต่อสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล และจะนำไปสู่ภาวะวิกฤติหรือการเป็นภาษาใกล้เคียงหรือไม่ นอกจากนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาถิ่นในจังหวัดสตูล พบว่ามีเพียงฉันทส ทองช่วย (2526) ที่วิเคราะห์ระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นสตูลเท่านั้น ยังไม่มีผู้สนใจวิเคราะห์สถานการณ์ของภาษามลายูถิ่นในจังหวัดสตูล ทั้ง ๆ ที่เป็นภาษาดั้งเดิมในท้องถิ่น และเป็นภาษา

สำคัญที่ใช้สื่อสารของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายทางภาษถิ่น เป็นการบันทึกสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่นก่อนที่จะแปรและเปลี่ยนแปลงไปมากกว่านี้ และผลการวิจัยจะเติมเต็มองค์ความรู้ด้านภาษามลายูถิ่นซึ่งเป็นภาษาสำคัญที่ใช้สื่อสารอย่างแพร่หลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย

## วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่นอำเภอละงู จังหวัดสตูล

## นิยามคำศัพท์

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิจัยมีความกระชับ ชัดเจน ผู้วิจัยจึงนิยามคำศัพท์สำคัญที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ หมายถึง คำที่มีหน้าที่แสดงการกระทำ สภาพ หรือการดำเนินการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ จากจุดอ้างอิงหนึ่งไปยังอีกจุดอ้างอิงหนึ่ง
2. ภาษามลายูถิ่น หมายถึง ภาษามลายูถิ่นที่ใช้สื่อสารระหว่างกันในหมู่บ้านปากละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
3. ภาษาไทยถิ่นใต้ หมายถึง ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้สื่อสารระหว่างกันในหมู่บ้านปากละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
4. ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาราชการของประเทศไทย ใช้สื่อสารอย่างเป็นทางการและเป็นสื่อกลางในการสื่อสารในประเทศไทย

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านปากละงู ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ที่ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ ซึ่งจะเรียกว่า “ผู้ใช้ภาษา” ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากประชากรในการวิจัย และจะเรียกว่า “ผู้บอกภาษา” โดยจะมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บอกภาษาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ตามระดับอายุ ตามระเบียบวิธีทางภาษาศาสตร์สังคมของ Labov (1972) ได้แก่ ผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุ มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคน มีอายุตั้งแต่ 35-45 ปี และผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็ก มีอายุไม่เกิน 25 ปี รวมผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 30 คน

1.2 ผู้บอกภาษาต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ เกิด อาศัย และมีหลักแหล่งในทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านปากละงู ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ทั้งนี้ต้องไม่เคยย้ายถิ่นฐานไปอาศัยอยู่ในพื้นที่อื่น หรือเป็นผู้อพยพมาจากพื้นที่อื่น

- 1.3 ผู้บอกภาษามีอวัยวะในการออกเสียงเป็นปกติ
- 1.4 ผู้บอกภาษามีสภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์
- 1.5 ผู้บอกภาษาเต็มใจที่จะให้ข้อมูล และยินยอมให้เผยแพร่ผลการวิจัยได้
- 1.6 ไม่จำกัดเพศ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้บอกภาษา

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างโดยอาศัยแนวคิดของยูทาเกโทมิโอกะ (2552) และวาริต เจริญราษฎร์ (2564) แบบสอบถามนี้มีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลที่สำคัญของผู้บอกภาษา ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ อายุ ภาษาแม่ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น อำเภอละงู จังหวัดสตูล จากรายการคำศัพท์ จำนวน 55 หน่วยย่อย ซึ่งเป็นหน่วยย่อยที่สามารถใช้ได้หลายรูปศัพท์ เช่น ศัพท์ภาษามลายูถิ่น ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน แต่ละหน่วยย่อยต้องมีรูปศัพท์ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยรวบรวมหน่วยย่อยเหล่านี้จากหน่วยย่อยกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ที่มีรูปศัพท์แตกต่างกันระหว่างศัพท์ภาษามลายูถิ่น ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน ในงานวิจัยของ ฉันทัส ทองช่วย (2526) และพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นของโครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (2551) จำนวน 42 หน่วยย่อย

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ในภาษามลายูถิ่นที่บ้านปากละงู ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ยังมีหน่วยย่อยกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ ที่แทนด้วยศัพท์ภาษาถิ่นที่ต่างกัน มากกว่าจำนวนหน่วยย่อยจากแหล่งข้อมูลทั้ง 2 แหล่งข้างต้น ผู้วิจัยจึงรวบรวมหน่วยย่อยกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ที่ผู้บอกภาษามลายูถิ่นใช้ศัพท์แทนต่างกันเพิ่มเติม จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามได้หน่วยย่อยทั้งสิ้น 59 หน่วยย่อย จากนั้นผู้วิจัยได้นำหน่วยย่อยที่รวบรวมได้นี้ไปทดสอบว่าเป็นหน่วยย่อยที่ใช้ในภาษามลายูถิ่น สามารถแทนด้วยศัพท์มากกว่า 1 ศัพท์ และเป็นได้หลายศัพท์ เช่น ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ศัพท์ภาษามลายูถิ่น และศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทดลองครั้งที่ 1 โดยการนำหน่วยย่อยดังกล่าวไปสอบถามผู้บอกภาษา ปรากฏว่าคัดเลือกหน่วยย่อยเหลือจำนวน 53 หน่วยย่อย และได้ไปทดลองครั้งที่ 2 อีกในลักษณะเดิม ได้หน่วยย่อยตามเกณฑ์ดังกล่าว 51 หน่วยย่อย จากนั้นนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ก่อนนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

## 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บอกภาษาตามเกณฑ์ที่กำหนด อธิบายวัตถุประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยรวมทั้งนัดหมายวัน เวลา สถานที่ ที่ผู้บอกภาษาสะดวก จากนั้นลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา สถานที่ที่นัดหมาย โดยก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้บอกภาษา เพื่อบันทึกข้อมูล

ในแบบสอบถามและบันทึกเสียงคำศัพท์ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปถามผู้บอกภาษา ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ด้วยตัวอักษรภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนตอนที่ 2 ผู้วิจัยจะให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำศัพท์ที่ใช้ตรงกับหน่วยอรรถ โดยผู้วิจัยจะอธิบายด้วยภาษามลายูถิ่น แสดงท่าทาง ใช้รูปภาพ ประกอบการสอบถาม โดยจะไม่ชี้แนะและไม่เสนอคำตอบให้ผู้บอกภาษาเลือก จากนั้นบันทึกเสียงผู้บอกภาษาและบันทึกเป็นสัทอักษรลงในแบบสอบถาม ทั้งนี้กรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัย ผู้วิจัยจะซักถามผู้บอกภาษาอีกครั้งจนเข้าใจชัดเจน

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ จะพิจารณาจากการแปรศัพท์ตามระดับอายุ ผู้วิจัยวิเคราะห์การแปรคำศัพท์โดยเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์เก่า (O) กับคำศัพท์ใหม่ (N) ของผู้บอกภาษาทั้งสามกลุ่มอายุ โดยนำคำศัพท์ที่บันทึกจากการสอบถามผู้บอกภาษามาวิเคราะห์ว่ามีการใช้คำศัพท์เก่า ได้แก่ รูปแปลมลายูถิ่น หรือการใช้คำศัพท์ใหม่ เช่น รูปแปลไทยถิ่นใต้หรือรูปแปลไทยมาตรฐาน เป็นจำนวนเท่าใด จากนั้นนำไปคำนวณเป็นอัตราร้อยละ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ จากนั้นสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

#### สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

##### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่นอำเภอละงู จังหวัดสตูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยพิจารณาการแปรศัพท์ เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามกลุ่มอายุว่า มีการใช้ศัพท์เก่า (O) ได้แก่ รูปแปลภาษามลายูถิ่น การใช้ศัพท์ใหม่ (N) เช่น รูปแปลภาษาไทยถิ่นใต้ รูปแปลภาษาไทยมาตรฐาน หรือการใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) เป็นจำนวนเท่าใด จากนั้นคำนวณเป็นอัตราร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นหัวข้อตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา สรุปได้ดังนี้

##### 1) กลุ่มสูงอายุ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปลภาษาไทยมลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปลภาษาไทยถิ่นใต้ ผลการวิจัยไม่พบว่าผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุใช้ศัพท์ใหม่เพียงอย่างเดียว และไม่พบการใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปลภาษาไทยมาตรฐาน ผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุใช้ศัพท์เก่าที่เป็นรูปแปลภาษามลายูถิ่นมากที่สุด จำนวน 48 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 94.12 ของหน่วยอรรถทั้งหมด เช่น

| หน่วยอรรถ   | การใช้ศัพท์   | ศัพท์ที่ใช้ |
|-------------|---------------|-------------|
| วิ่งโดยเร็ว | ศัพท์เก่า (O) | [huya]      |
| คลาน        | ศัพท์เก่า (O) | [ɲakoʔ]     |
| เดินอย่าง   | ศัพท์เก่า (O) | [kecoʔ]     |

ผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ จำนวน 3 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 5.88 ของหน่วยย่อยทั้งหมด ได้แก่

| หน่วยย่อย            | การใช้ศัพท์                    | ศัพท์ที่ใช้                        |
|----------------------|--------------------------------|------------------------------------|
| การพุ่งตัวไปข้างหน้า | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [c <sup>h</sup> o:ŋ <sup>3</sup> ] |
| เข็น                 | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [run <sup>3</sup> ]                |
| ขยับตัวไปข้างหน้า    | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [t <sup>h</sup> ot <sup>6</sup> ]  |

จากผลการวิจัยกล่าวได้ว่า สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ศัพท์ของผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุมาก ยังคงเป็นไปตามลักษณะเด่นด้านศัพท์ของภาษามลายูถิ่น คือ ใช้ศัพท์เก่าที่เป็นภาษามลายูถิ่น แต่เริ่มมีการแปรศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นใต้ โดยผู้บอกภาษารับรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้มาใช้ร่วมกับการใช้ศัพท์เก่าในบางหน่วยย่อย สะท้อนให้เห็นถึงการสัมผัสภาษากันระหว่างภาษามลายูถิ่น และภาษาไทยถิ่นใต้ อันเนื่องมาจากบริบททางสังคมในหมู่บ้านปากละงูที่มีผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้อาศัยอยู่ร่วมกับกลุ่มผู้บอกภาษา และมีปฏิสัมพันธ์ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

## 2) กลุ่มวัยกลางคน

ผลการวิจัยพบว่าผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปรภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่า คือ คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นมากที่สุด จำนวน 46 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 90.19 ของหน่วยย่อยทั้งหมด เช่น

| หน่วยย่อย        | การใช้ศัพท์   | ศัพท์ที่ใช้ |
|------------------|---------------|-------------|
| กลิ้งตัว         | ศัพท์เก่า (O) | [kulinj]    |
| ไถลตัวไปข้างหน้า | ศัพท์เก่า (O) | [kɔsɔʔ]     |
| ว่ายน้ำกรรเชียง  | ศัพท์เก่า (O) | [wumetido]  |

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้จำนวน 3 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 5.88 ของหน่วยย่อยทั้งหมด ได้แก่

| หน่วยย่อย            | การใช้ศัพท์                    | ศัพท์ที่ใช้                        |
|----------------------|--------------------------------|------------------------------------|
| การพุ่งตัวไปข้างหน้า | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [c <sup>h</sup> o:ŋ <sup>3</sup> ] |
| เข็น                 | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [run <sup>3</sup> ]                |
| ขยับตัวไปข้างหน้า    | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [t <sup>h</sup> ot <sup>6</sup> ]  |

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งไม่พบในการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุ จำนวน 1 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 3.93 ของหน่วยย่อยทั้งหมด ได้แก่



หน่วยอรรถ  
วึ่ง

การใช้ศัพท์  
ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON)

ศัพท์ที่ใช้  
[wiŋ<sup>1</sup>]

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่นของผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคน เกิดการแปรผันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาถิ่นมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุ กล่าวคือ นอกจากจะรับรูปแปรจากภาษาไทยถิ่นใต้มาใช้ร่วมกับรูปแปรภาษามลายูถิ่นแล้ว ยังรับรูปแปรจากภาษาไทยมาตรฐานมาใช้ร่วมกับภาษามลายูถิ่นด้วย สาเหตุเนื่องมาจากปัจจัยทางสังคมของหมู่บ้านปากละงู ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มผู้บอกภาษาวัยกลางคนมักต้องสนทนากับคู่สนทนาที่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ ได้แก่ การประชุมร่วมกันของหมู่บ้าน การจับจ่ายสินค้าในตลาดชุมชน การติดต่อกิจธุระเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การทักทาย ปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและการดำเนินชีวิต เนื่องจากผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนมักมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัตินอกบ้านมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุ จึงต้องสื่อสารกับชาวไทยพุทธในหมู่บ้านปากละงูที่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาแม่อยู่เสมอ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางราชการ เช่น ศูนย์รักษาความปลอดภัยประจำตำบล สถานีป่าไม้ปากละงู สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ (อุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) เพื่อขอรับความช่วยเหลือ แจ้งเหตุการณ์ที่ผิดปกติ รายงานการใช้พื้นที่ป่าสาธารณะ หรือขออนุญาตในการหาของป่า ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการติดต่อสื่อสาร

### 3) กลุ่มวัยเด็ก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์เก่า คือ รูปแปรภาษามลายูถิ่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน การใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์เก่า คือ คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นมากที่สุด จำนวน 42 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 82.35 ของหน่วยอรรถทั้งหมด เช่น

| หน่วยอรรถ         | การใช้ศัพท์   | ศัพท์ที่ใช้ |
|-------------------|---------------|-------------|
| ก้าวถอยหลัง       | ศัพท์เก่า (O) | [tuno]      |
| หมุนตัวไปด้านข้าง | ศัพท์เก่า (O) | [musin]     |
| กระโดดไปข้างหน้า  | ศัพท์เก่า (O) | [locaʔ]     |

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 13.72 ของหน่วยอรรถทั้งหมด เช่น

| หน่วยอรรถ   | การใช้ศัพท์                    | ศัพท์ที่ใช้          |
|-------------|--------------------------------|----------------------|
| วึ่ง        | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [wiŋ <sup>1</sup> ]  |
| วึ่งเหยาะ ๆ | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [wiŋ <sup>1</sup> ]  |
| เดินขาเดียว | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [dx:n <sup>2</sup> ] |

ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ จำนวน 2 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 3.93 ของหน่วยย่อยทั้งหมด ได้แก่

| หน่วยย่อย           | การใช้ศัพท์                    | ศัพท์ที่ใช้                          |
|---------------------|--------------------------------|--------------------------------------|
| เข็น                | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [run <sup>3</sup> ]                  |
| โหนเชือกหรือเถาว์ลย | ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ (ON) | [tum <sup>6</sup> men <sup>3</sup> ] |

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า สถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่นของผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็ก ได้รับอิทธิพลและเกิดการแปรอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาถิ่นมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุ และผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคน ข้อสังเกตสำคัญได้แก่ รูปแปรที่รับจากภาษาไทยมาตรฐานมีจำนวนมากกว่ารูปแปรที่รับมาจากภาษาไทยถิ่นใต้ ลักษณะเช่นนี้แตกต่างจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษากลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กมีวิถีชีวิตที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกหมู่บ้านปากละงูมากกว่ากลุ่มอายุอื่น เช่น ต้องเดินทางไปศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ในอำเภอละงู หรืออำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผู้บอกภาษาบางส่วนทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนในสถานบริการในอำเภอปากละงู เช่น ร้านจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ ร้านสะดวกซื้อ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า กลุ่มผู้บอกภาษาวัยเด็กมักเดินทางไปพักผ่อนตามสถานที่ต่าง ๆ ในอำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งจะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่เป็นทางการ และใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร เช่น ร้านกาแฟ ร้านอาหารปิ้งย่าง จุดชมทิวทัศน์ เป็นต้น บริบทเช่นนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาษาไทยมาตรฐานมีอิทธิพลในการสัมผัสภาษาถิ่นกับภาษามลายูถิ่นมากกว่าภาษาไทยถิ่นใต้

สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ อิทธิพลของสื่อสารมวลชน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กมีโอกาสเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ การนำเสนอข่าวสารบันเทิงคดี ตลอดจนโปรแกรมประยุกต์ในโทรศัพท์และอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นสื่อกลาง ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กได้รับรูปแปรภาษาไทยมาตรฐานมามากกว่ารูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ จึงกล่าวได้ว่าการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็ก เกิดการแปรอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาถิ่นมากที่สุด

ผลการวิจัยสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่นอำเภอละงู จังหวัดสตูล สรุปได้ว่า ศัพท์ที่เป็นศัพท์เก่า หรือรูปแปรคำกริยาแสดงอาการเคลื่อนที่ของมนุษย์ ภาษามลายูถิ่น ปรากฏในการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทุกกลุ่มอายุ อย่างไรก็ตามยิ่งอายุของผู้บอกภาษาน้อยลง ความถี่ของการใช้รูปแปรภาษามลายูถิ่นก็น้อยลงตามไปด้วย แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้บอกภาษามีอิทธิพลต่อสถานการณ์การใช้ศัพท์ในภาษามลายูถิ่น ปัจจัยชีวิตที่ชัดเจน ได้แก่ การที่กลุ่มผู้บอกภาษาสูงอายุ เป็นกลุ่มอายุที่ยังคงใช้ศัพท์เก่าอยู่ อาจมีการใช้ศัพท์ใหม่ที่เป็นรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้บ้าง แต่ปรากฏน้อย กลุ่มวัยกลางคน เป็นกลุ่มที่เริ่มใช้ศัพท์ใหม่แทนศัพท์เก่า เพราะต้องติดต่อกับบุคคลหลายกลุ่ม ทำให้เกิดการสัมผัสภาษาขึ้นโดยเฉพาะภาษาไทยถิ่นใต้ ส่วนกลุ่มวัยเด็กเป็นกลุ่มอายุที่ใช้ศัพท์เก่าในอัตราส่วนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอายุอื่น

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น ตามวิธีวิทยาการวิเคราะห์ในเวลาเสมือนจริง โดยผู้บอกภาษากลุ่มสูงอายุเป็นตัวแทนผู้ใช้ภาษาเก่า แสดงให้เห็นระยะแรกที่มีการสัมผัสภาษากับภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนซึ่งเป็นตัวแทนผู้ใช้ภาษาในปัจจุบัน เริ่มใช้รูปแปรศัพท์ของภาษามลายูถิ่นลดลง และเริ่มรับรูปแปรภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยมาตรฐานมาใช้มากขึ้น ในขณะที่ผู้บอกภาษากลุ่มวัยเด็กซึ่งเป็นตัวแทนผู้ใช้ภาษามลายูถิ่นในอนาคต ใช้รูปแปรศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้น สรุปได้ว่าในอนาคตสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่น มีแนวโน้มจะมีผู้ใช้ลดน้อยลง และรูปแปรภาษาไทยมาตรฐานจะมีผู้ใช้เพิ่มมากขึ้น การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่นจึงมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงโดยลู่เข้าหาภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นใต้ หากไม่มีนโยบายทางภาษาและกระบวนการการดำรงภาษามลายูถิ่นที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ในภาษามลายูถิ่นบางคำอาจสูญไปได้ในอนาคต

### อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าสถานการณ์การใช้คำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวที่ของมนุษย์ ในภาษามลายูถิ่น เกิดการแปรศัพท์จากการสัมผัสภาษากัน โดยความเข้มข้นของการสัมผัสภาษานี้เป็นความเข้มข้นระดับที่ 3 จากความเข้มข้นของการสัมผัสภาษา 4 ระดับของ Thomason (2001, pp. 70-71) ซึ่งเรียกว่าการสัมผัสภาษาระดับเข้มข้นมาก เนื่องจากมีผู้บอกภาษาจำนวนมากมีภาวะหลายภาษา มีปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุของผู้บอกภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องในการรับรูปแปรคำศัพท์ทั้งจากภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยมาตรฐานมาใช้ร่วมกับรูปแปรภาษามลายูถิ่น มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ในอนาคต

ในทำนองเดียวกันผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฌลลิกา มหาพูนทอง (2559) ที่วิเคราะห์การแปรศัพท์และเสียงของภาษาไทยถิ่นภูเก็ตตามแนวคิดการสัมผัสภาษากัน กล่าวคือภาษามลายูถิ่น อำเภอละลุ จังหวัดสตูล และภาษาไทยถิ่นภูเก็ตมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ลู่เข้าหาภาษาไทยมาตรฐานทั้งด้านศัพท์และเสียง ลักษณะการแปรที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษากันทั้งสองเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยของ วาริด เจริญราษฎร์ (2564) ที่วิเคราะห์การแปรของศัพท์และเสียงในภาษาไทยถิ่นยะลาหมู่บ้านตังกาเต็งตามอายุของผู้ใช้ภาษา ผลการวิจัยก็พบว่า ลักษณะเด่นด้านศัพท์ของภาษาไทยถิ่นยะลามีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงโดยลู่เข้าหาภาษาไทยมาตรฐานเช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่าภาษากันในภาคใต้ของประเทศไทย ทั้งภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษามลายูถิ่น กำลังสูญเสียลักษณะเด่นทางภาษาของตนโดยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐาน และอาจกลายเป็นภาษาในภาวะวิกฤติที่เกิดการสูญศัพท์ได้ในอนาคต

### ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรศึกษาสถานการณ์การใช้ภาษาถิ่นอื่น ๆ ที่มีลักษณะภาษาในวงล้อม หรืออยู่ในบริบทที่มีภาวะหลายภาษา
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์การแปรด้านเสียงภาษามลายูถิ่นกับการแปรเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างกัน ตลอดจนแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงของภาษาต่าง ๆ ในอนาคต
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านภาษาในพื้นที่ที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม

## บรรณานุกรม

- โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. (2551). **พจนานุกรมมลายูถิ่นปัตตานี-ไทย ไทย - มลายูถิ่นปัตตานี**. ปัตตานี: โรงพิมพ์มิตรภาพปัตตานี.
- ฉันทส ทองช่วย. (2526). **รายงานการวิจัยเรื่องระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดสตูล**. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ฉลลิกา มหาพูนทอง. (2559). **การแปรของศัพท์และเสียงในภาษาไทยถิ่นภูเก็ตตามอายุ: การแสดงนัยของการสัมผัสภาษาถิ่น**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรัชญา อาภากุล. (2540). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพื้นที่ของภาษามลายูถิ่น ภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไป และภาษาไทยถิ่นตากใบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยใช้เกณฑ์การกระจายศัพท์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ยูทาเก โทมิโอกะ. (2552). **ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาริต เจริญราษฎร์. (2561). **การแปรและภาพสะท้อนวัฒนธรรมของคำศัพท์หมวดตัดในภาษาไทยถิ่นใต้และภาษามลายูถิ่นปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วาริต เจริญราษฎร์. (2564). **การแปรศัพท์และเสียงในภาษาไทยถิ่นยะลาหมู่บ้านตังกาแดง: การแสดงนัยของการสัมผัสภาษาถิ่น**. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 4(1), หน้า 35-50.
- ศรีวรา ผาสุขดี. (2561). **ปรากฏการณ์พหุของชุดคำกริยาเคลื่อนที่ด้วยเท้าในภาษารัสเซีย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (2547). **แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว.
- Crystal, D. (2000). **Language Death**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ismail, H. (1981). **Sejarah Perkembangan Bahasa Kebangsaan Kita**. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Labov, W. (1972). **Sociolinguistic Pattern**. Philadelphia: University of Pennsylvania Press and Oxford Blackwell.
- Thomason, S.G. (2001). **Language Contact : An Introduction**. Edimburgh: Edimburgh University Press.
- Trudgill, P. (1986). **Dialects in Contact**. Oxford: Blackwell.